

Nieuwsbrief 2023-3

Oktober 2023

Verslag lustrumbijeenkomst 6 oktober 2023

Op vrijdag 6 oktober 2023 vierde de vereniging Ondernemers in Geschiedenis haar dertigjarig bestaan met een lustrumbijeenkomst in het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis (IISG) te Amsterdam. De opkomst was groot, ruim een derde van de leden was aanwezig. Daar was ook ons nieuwe en eerste lid uit België bij; een vereniging zoals Ondernemers in Geschiedenis bestaat daar nog niet.

De lustrumbijeenkomst begon met een ontvangst met lunch in de vide van het IISG, dat ons sponsorde door ruimte beschikbaar te stellen voor deze bijeenkomst. In de Posthumus-zaal, genoemd naar de stichter van het IISG, heette onze voorzitter Henk Looijesteijn iedereen welkom. Hij wees er daarbij op dat het IISG zelf mogelijk werd gemaakt dankzij de steun van een sociaal bevlogen ondernemer, Nehemia de Lieme. Na een korte inleiding over de geschiedenis van de vereniging droeg Henk de leiding van de bijeenkomst over aan oud-voorzitter Dolly Verhoeven, die het inhoudelijke deel van de bijeenkomst onder de titel 'Historici: succesvol ondernemen' voorzat.

Twee ervaren leden deelden hun ervaringen als ondernemer in geschiedenis, eerst Ingrid van der Vlis, al meer dan twintig jaar lid van onze vereniging, en daarna Rogier Overman, secretaris van de vereniging. Beide sprekers gingen in op hoe ze hun werk vanaf hun start als zelfstandig (historisch) ondernemer hebben vormgegeven, voor welke uitdagingen ze daarbij werden en worden gesteld en hoe ze aan hun opdrachten kwamen en komen. Daarbij bleek wel dat een loopbaan als zelfstandig historicus enerzijds min of meer vanzelf gaat door een aanzuigend effect – het een leidt tot het ander – en anderzijds een gerichte tactiek behoeft om projecten op te zetten en opdrachten binnen te halen. Er is niet één pad naar succes als zelfstandig historicus, zoveel was wel duidelijk.

Na deze praktijkvoorbeelden presenteerde ons bestuurslid Christiaan Stam de uitslag van de enquête die naar aanleiding van het thema van de lustrumbijeenkomst onder de leden was gehouden. Over de resultaten wordt nader bericht in de volgende Nieuwsbrief, maar voor nu zij alvast opgemerkt dat een interessante paradox oprees uit de antwoorden: de leden geven aan te willen concurreren op kwaliteit (inhoud), maar halen hun opdrachten binnen op prijs. Verder kwam uit de enquête een ambivalent beeld naar voren van ondernemers die enerzijds moeite hebben om opdrachten te werven, maar ook regelmatig

(betaalde) opdrachten weigeren en anderzijds ondernemers die geen moeite hebben om opdrachten te werven, maar regelmatig opdrachten aannemen tegen een te lage vergoeding. Hier komen we ongetwijfeld nog nader op terug in volgende bijeenkomsten.

Tijdens de discussie die hierop volgde kwamen veel aspecten van het historisch ondernemerschap aan de orde, waaronder de hamvraag: hoeveel vraag je eigenlijk voor je werk? Deze vraag, die overigens al vanaf de oprichting van de vereniging in 1993 telkens weer terugkomt, is mede actueel omdat sommige onderdelen van de markt waar zelfstandige historici in actief kunnen zijn, zoals freelance-journalistiek, vaak niet meer genoeg rendabel zijn. Uit de levendige discussie bleek verder dat er veel 'ondernemersvragen' leven onder de leden, waardoor het bestuur zich heeft voorgenomen de komende jaren meer bijeenkomsten te gaan houden met aan het historisch ondernemerschap gerelateerde onderwerpen. Het inhoudelijke deel van de lustrumbijeenkomst werd afgesloten met het aansnijden van de lustrumtaart door voorzitter Henk Looijesteijn en de twee aanwezige oud-voorzitters Dolly Verhoeven en Anton van Renssen.

Daarna vertelde Henk kort iets over het doel en de geschiedenis van het IISG, waarna hij ons door het gebouw en de archieven rondleidde, waarbij onder andere posters, buttons, vaandels en de enige overgebleven manuscriptpagina van het Communistisch Manifest de revue passeerden. De middag werd afgesloten met een borrel in de vide van het IISG, waarna een deel van de aanwezigen nog dineerde in het Koffiehuis van de Nederlandsche Lloyd.

Afgaande op het geanimeerde geroezemoes tijdens de lunch, de borrel en het diner voorzien bijeenkomsten als deze in een duidelijke behoefte. Ze zijn ook essentieel als het gaat om het uitwisselen van tips, zo bleek. De combinatie van een ondernemers-inhoudelijk en een historisch-inhoudelijk onderdeel is het bestuur goed bevallen. In de toekomst zullen we meer bijeenkomsten op deze manier inrichten. (Nieuwe) leden die de lustrumbijeenkomst niet konden bijwonen worden dan ook van harte aangemoedigd om zich voor volgende bijeenkomsten aan te melden.

Webinar 'Genealogie: de stamboom voorbij' (*)

(*) Dit webinar is helaas komen te vervallen; we zijn nog bezig met het regelen van een alternatief.

Stamboomonderzoek is de afgelopen jaren enorm populair geworden. Voor veel mensen is de zoektocht naar de eigen familiegeschiedenis een interessante hobby geworden. Jarenlang zijn zij 'verslaafd' aan het vinden van de juiste puzzelstukjes om zo een beeld te schetsen van hun voorouders: wie waren zij, waar woonden zij, wat deden zij voor werk? Verder zoeken dan alleen naar namen en datums leidt vaak tot bijzondere verhalen. In Nederland zijn er maar weinig mensen die zich beroepsmatig met genealogie bezighouden. Zij weten dat genealogie of familiegeschiedenis veel meer is dan een stamboom opstellen. Voor welke vragen schakelen klanten uit binnen- en buitenland hen in? Welke ontwikkelingen zijn er in de genealogische wereld? Tegen welke lastige situaties lopen genealogen aan? En met welke dilemma's krijgen zij te maken? Dat zijn enkele vragen die in dit webinar aan bod komen.

Door wie?

Het webinar wordt verzorgd door ons medeverenigingslid John Boeren. John heeft meer dan dertig jaar ervaring met genealogisch onderzoek en is sinds 2015 zelfstandig ondernemer.

Wanneer?

Het webinar vindt plaats op donderdag 16 november a.s. om 19.30 uur via Teams. Aanmelden ervoor kan via activiteiten@ondernemersingiedenis.nl. Je ontvangt dan tijdig een link voor het webinar.

Van de bestuurstafel...

KNHG – Beroepsnormen voor historici

Het Koninklijk Nederlands Historisch Genootschap heeft de afgelopen jaren gewerkt aan het opstellen van een beroepscode voor historici. Het kan goed zijn dat deze code annex beroepsnormen ook van toepassing worden op het werk van zelfstandige historici. In de KNHG-commissie die de normen heeft opgesteld zat weliswaar een zelfstandig historicus uit de KNHG-gelederen, maar deze kan moeilijk worden gezien als de vertegenwoordiger van de beroepsgroep van zelfstandige historici. Omdat dit wel geldt voor onze vereniging, die sinds vorig jaar institutioneel lid is van het KNHG, wil het bestuur graag van de leden horen hoe zij over deze beroepscode denken. Is het werkbaar in jouw praktijk als zelfstandig ondernemer in geschiedenis? Is er altijd ruimte in je werk voor de annotatie die het KNHG essentieel acht? Het bestuur roept elk lid op de beroepsnormen van het KNHG door te nemen en vóór 1 december 2023 te laten weten of en zo ja welke bezwaren er zijn tegen deze code. De beroepsnormen zijn te vinden op: [Normen-voor-historici_juni-2023.pdf \(knhg.nl\)](#); de reactie kan naar secretaris@ondernemersingiedenis.nl.

Aandachtsgebieden bestuur

De aandachtsgebieden van het bestuur zijn als volgt verdeeld:

Externe contacten – Henk Looijesteijn, naast het voorzitterschap

Website – Mari Smits, naast het penningmeesterschap

Activiteiten – Christiaan Stam

Ledenwerving – Rogier Overman, naast het secretariaat

Social media – Femke Knoop

Ledental

Op dit moment telt de vereniging Ondernemers in Geschiedenis **64 leden** (per 26 oktober 2023). Nieuwe leden zijn van harte welkom en worden voorgesteld op onze social media en in de Nieuwsbrief.

Bauke Jousma (Leeuwarden)

Na ruim 25 jaar onderzoek naar zijn eigen familiegeschiedenis, startte ons nieuwe verenigingslid Bauke Jousma in 2020 een bedrijf op dit gebied: VerhalenVerkenner. Met dit bedrijf speurt hij naar sporen van het verleden van zijn opdrachtgevers, bijvoorbeeld via een voormoeder- of voorvaderlijn, een stamboom of een reconstructie op basis van een of meerdere specifieke vragen. Bij ieder onderzoek verwerkt Bauke de vondsten in een verhaal dat hij illustreert met foto's of tekeningen, fragmenten uit kranten of archiefstukken, kaarten en plattegronden. Andere vormen die hij inzet zijn onder meer thematische fietsexcursies, workshops 'Verhalen verkennen' en een digitaal doe-boek familiegeschiedenis. Naast zijn werk voor VerhalenVerkenner werkt Bauke als businessanalist Leren & Ontwikkelen bij een zorgorganisatie. Meer informatie over hem is te vinden op [LinkedIn/Bauke Jousma](#), waar ook een flyer van zijn bedrijf te vinden is.

Bas Kreuger (Leiden)

Ons nieuwe lid Bas Kreuger houdt zich bezig met (her)gebruik van met name militair en industrieel erfgoed. Hij introduceert zichzelf als volgt: 'Cultureel erfgoed en geschiedenis is gereedschap waarmee we de complexe samenleving beter kunnen begrijpen en waarderen. Een creatieve combinatie van informatie, educatie en verwondering is waar ik op inzet bij projecten waaraan ik werk. De intrinsieke waarde van geschiedenis in al haar vormen is een ondergewaardeerd element in de samenleving, veelal als een gegeven beschouwd. Maar het belang van geschiedenis is groot: economisch, democratisch en emotioneel. In veel van mijn projecten probeer ik elementen van deze trits te verwerken om geschiedenis tot levend te wekken. Geen droog verhaal, maar mensen, machines en memorabele momenten die de bezoeker of gebruiker emotioneren. Bij de (her)benutting van erfgoed gaat het om de spannende scheidslijn tussen ideëel en commercieel: wat kan nog, zonder het monument of landschap aan te tasten, en toch met het vermogen bij te dragen aan de exploitatie.' Meer over Bas en zijn werk is te vinden op www.kreugerinkultuur.nl.

Oproep ledenwerving

Het bestuur heeft zich ten doel gesteld eind dit jaar 70 leden te hebben en roept alle leden op namen van potentiële leden die zij kennen door te geven aan secretaris Rogier Overman. Rogier zal deze mensen dan persoonlijk benaderen met een verwijzing naar degene van wie hij de naam heeft doorgekregen. Op die manier hebben we al heel wat nieuwe leden kunnen verwelkomen via de netwerken van de bestuursleden. Dus ken je een potentieel nieuw lid? Geef de naam dan door via secretaris@ondernemersingeschiedenis.nl.

Social media

Volg jij Ondernemers in Geschiedenis al via social media?

Wist je dat Ondernemers in Geschiedenis ook te volgen is via social media? We zijn te vinden op LinkedIn, Twitter/X, Facebook en Instagram. Volg ons ook én vraag anderen in jouw netwerk om onze social media-kanalen ook te liken of te volgen. Zo vergroten we het bereik en de naamsbekendheid van Ondernemers in Geschiedenis. En wie weet levert dat weer nieuwe leden op.

Deel je werkzaamheden via de socials van Ondernemers in Geschiedenis

De social media-kanalen van Ondernemers in Geschiedenis kunnen altijd meer content gebruiken. Deel ook jouw werkzaamheden via onze socials. Heb je een boek gepubliceerd, een tentoonstelling gemaakt of een lezing gegeven? Heb je een prijs gewonnen of een subsidie binnen gehaald? Laat het ons weten! Mail je foto en verhaal naar socialmedia@ondernemersingeschiedenis.nl of tag ons via @ondernemersingeschiedenis (LinkedIn, Facebook en Instagram) of @ondernemers_ig (Twitter/X). Dan delen wij jouw nieuws.

Besloten LinkedIn-groep voor leden

Sinds kort heeft Ondernemers in Geschiedenis een besloten LinkedIn-groep voor leden. Deze is te vinden via <https://www.linkedin.com/groups/12827410/>. In deze groep kunnen leden van onze vereniging elkaar vragen stellen, tips delen en ervaringen over het ondernemerschap uitwisselen. Heb je een prangende vraag of kun je niet bij het online koffie-uurtje aanwezig zijn, maar wil je wel graag in contact blijven met jouw collega-ondernemers in geschiedenis? Deel het in de besloten LinkedIn-groep.

Activiteiten

Activiteitenkalender

De activiteitenkalender van Ondernemers in Geschiedenis ziet er voor de rest van dit jaar als volgt uit:

16 november 	Genealogie: de stamboom voorbij (webinar) Genealogie is tegenwoordig veel meer dan het opstellen van een stamboom. In dit webinar neemt ons medeverenigingslid John Boeren ons mee in de laatste ontwikkelingen op genealogische gebied. Het webinar vindt plaats via Teams (aanvang 19.30 uur). (*) Dit webinar is helaas komen te vervallen; we zijn nog bezig met het regelen van een alternatief.
22 november 	Op de koffie bij ... Iedere maand is er een online koffie-uurtje voor leden en introducés: even bijpraten, ervaringen uitwisselen en inspiratie opdoen. De bijeenkomsten zijn zonder agenda en vinden online plaats via Teams (09.00-10.00 uur).
21 december	Op de koffie bij ...

Zie voor meer informatie over onze activiteiten deze pagina op onze website: [Activiteitenpagina](#).

Van onze leden

Joan Derk van der Capellen

Ons verenigingslid Lucia de Vries houdt zich momenteel bezig met Joan Derk van der Capellen (1741-1784). Deze Zwolse patriottenleider was ooit zó gevierd dat de Italiaanse beeldhouwer Giuseppe Ceracchi de opdracht kreeg een marmeren beeldengroep als monument voor hem te maken. Het monument bleef echter tot op de dag van vandaag steken in Rome. Anno nu helpt Lucia de Vries het Zwolse Museum ANNO om het cultuurhistorische verhaal van 'Joan Derk' ('erflater van onze beschaving' volgens het echtpaar Romein) opnieuw te vertellen. De expositie *Joan Derk: Controversieel, Theatraal, Explosief* wordt 12 januari 2024 geopend en is tot 8 april te zien in het Zwolse Museum ANNO te Zwolle. Meer informatie is te vinden via <https://luciadevries.nl/projecten/>

G.A. Lindenboomprijs voor Karin Bakker

Ons medeverenigingslid Karin Bakker (Catharina Th. Bakker) heeft onlangs de G.A. Lindeboomprijs ontvangen voor haar biografie *De lijfarts van de koning. Het avontuurlijke leven van Franz Joseph Harbaur, 1776-1824*. De prijs, die wordt uitgelooft voor de beste medisch-historische publicatie van de afgelopen vier jaar, bestaat uit een geldbedrag van 2.500 euro en een oorkonde.

De lijfarts van de koning is het meeslepende levensverhaal van de lijfarts van koning Willem I. Het is het verhaal van een dubbeltje dat een kwartje werd. Franz Joseph Harbaur (1776-1824) was de zoon van een eenvoudige plattelandschirurgijn in de Elzas. Tijdens de Franse Revolutie belandde hij als oorlogsvluchteling in Duitsland, waar hij geneeskunde ging studeren. Met zijn aimabele karakter wist hij mensen aan zich te binden. Zo werd hij arts en vriend van de groten van zijn tijd, onder wie Friedrich Schiller en Johann Wolfgang von Goethe. Na het overwinnen van vele hindernissen, inclusief een ongelukkige liefde, werd hij een machtig man aan het hof van koning Willem I: een van de pioniers van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden. De biografie biedt niet alleen een kijkje in de keuken van de geneeskunde en de omgangsvormen rond 1800, maar ook in de keiharde wereld van oorlog en revolutie, machtspolitiek, spionage en gevaar.

Uit het juryrapport: 'In deze kritische biografie, waarvoor Bakker een indrukwekkende hoeveelheid bronnen heeft bestudeerd, neemt de auteur de lezer mee in een gedetailleerde en meeslepende beschrijving van de lotgevallen van de hoofdpersoon. Op overtuigende manier gebruikt zij de maatschappelijke context van het hof van Koning Willem I aan het einde van de achttiende eeuw en het begin van de negentiende eeuw als een lens om het leven van Harbaur te reconstrueren. [...] Het boek is bijzonder fraai uitgevoerd en zodanig plezierig geschreven dat ook niet medisch-historici het boek geboeid zullen lezen'.

De G.A. Lindeboomprijs is vernoemd naar de internist en medisch-historicus prof. dr. G.A. Lindeboom, die sinds de jaren vijftig van de vorige eeuw een stuwende kracht was achter het medisch-historisch onderwijs en onderzoek aan de Vrije Universiteit Amsterdam en daarbuiten. Zie voor meer informatie over de prijs: <https://www.historiamedicinae.nl/gerrit-arie-lindeboomprijs/>

‘Op de koffie bij...’

De eerstvolgende online ‘Op de koffie bij...’ vindt plaats op woensdag 22 november a.s. om 09.00 uur via Teams. Aanmelden ervoor kan bij Christiaan Stam (activiteiten@ondernemersingeschiedenis.nl).

Kopij Nieuwsbrief

De Nieuwsbrief voor Ondernemers in Geschiedenis verschijnt vier keer per jaar, de ene keer wat uitgebreider dan de andere keer en altijd informatief. Zo houden we elkaar op de hoogte en kunnen we elkaar inspireren. De volgende Nieuwsbrief verschijnt in december 2023. Je kunt hiervoor kopij aanleveren via info@ondernemersingeschiedenis.nl.